

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datuma naslednjega dne ter stane
mesечно po št. D 10—, za ino-
smetno D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na lokacije D 10—.
Izsesti po dogovoru.
Naroda se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poština plačana v gotovini.

Cena današnje številke 1 Din.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje desno. Tele-
fon št. 24. — SHS postredstveni
način št. 11.781.
Na naročila brez denarja ne se-
nira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, nedelja 4. oktobra 1925.

Leto: VI. — Številka: 225.

BORZA

CURII, (Avala), 3. oktobra. (Izv.)
Pariz 24.05, Beograd 9.19, London 25.09
Berlin 123.40, Praga 15.35, Milan 20.85,
Newyork 518.50, Dunaj 73.15, Brüssel
23.15, Budimpešta 0.00725, Varšava 87.

Trdovratne vesti o rekonstrukciji vlade

Imenovanje Radića za podpredsednika vlade — državna potreba. — Radikalni organ »Samouprava« graja radičevce.

BEOGRAD, 3. okt. Danes so v Beogradu že vsi ministri in v parlamentarnem življenju prihaja novo življenje. Zunanji minister Ninčević je bil danes sprejet od kralja v daljši avdijenci.

Med radikali in radičevci je še vedno nekaj napetosti. V političnih krogih zatrjujejo, da se bo razvilo po povratku min. predsednika Pašića vprašanje rekonstrukcije vlade. Najbrž bodo izstopili iz vlade trije ministri, ki imajo važne resorte.

Minister Radojević o prometnih vprašanjih

Pohvala prometnih razmer v Sloveniji. BEOGRAD, 3. okt. Nocoj o polnoči se je vrnil iz Monte Carla prometni minister Radojević. V Zagrebu ga je sprejel kralj, kateremu je poročal o vseh zadevah, glede katerih je konferiral s Pašićem. Minister je danes sprejel zastopnike časopisja in jim je podal obširne izjave o svoji misli v Monte Carlu. Povdaril je med drugim, da je poročal min. predsedniku le o važnih in nučnih resornih zadevah. Konstatiral je obenem, da Pašić izredno dobro izgleda in da je popolnoma zdrav. Pašić pride 8. t. m. v Beograd. V svoji nadaljnji izjavi je prometni minister primerjal naše prometne razmere z onimi v Italiji in Franciji in pripomnil, da naš promet vzdrži vsako primerno s prometnimi razmerami v kakoli moderni državi. Posebno pohvalno se je izrazil o prometnih razmerah in o zunanosti kolodvorov v Sloveniji, ki so povsod okrašeni s cvetličami, kar bi se naj uvedlo tudi drugod po državi. Končno je prometni minister izjavil, da je za letošnji izvoz že zasiguran ves vozovni park.

Vprašanje naših dolgov v Ameriki

BEOGRAD, 3. okt. Prihodni teden bo sklicana narodna skupščina k rednemu zasedanju in bo razpravljala predvsem o vprašanju naših dolgov v Ameriki. Finančnemu ministru dr. Stojadinoviću je bila podeljena polnomoč, ki mu dovoljuje, da osebo uredi vprašanje z Ameriko. Dr. Stojadinović bo takoj, ko bo sprejet proračun, odpotoval v Ameriko.

Z maročanske bojišča

MADRID, 3. okt. Španci so včeraj zasedli Aidi, rezidenco Abd-el-Krima. Mesto je v zastavi. Mnogi je manifestirala pred kraljevo palačo.

PARIZ, 3. okt. Francoska ofenziva v Maroku je — kakor se zdi — končana. Njen uspeh je lokalna premaknitev fronte za 12—13 km severno in severovzhodno od Kiffana. Francoske izgube so male.

Koroški dan - 10. oktober

Čujete klice koroške bede? Bratje, odprite srce in roke, naj Gospasveta in Zilja to ve, da nismo rekli še zadnje besede. Da nismo rekli še zadnje besede, naj svedoči 10. oktober. Združimo se ta dan v eni sveti misli na zasluženi Korotan. Bratje! Jugoslovanska Matica Vas še v zadnjem trenutku poziva, da storite vse, da dostojno manifestiramo ta dan za naše brate, onstran Karavank. Naša resna manifestacija naj jim bo v dokaz in vspodbudo, da vstajajo v svoji borbi za obstanek in v borbi za najdražje, kar posedujejo slovak — v borbi za svoj materin jezik. Stojimo vsi svojo dolžnost, da bode »Koroški dan« 10. oktobra čim lepše vso.

Dnevna kronika

— Kraljeva izjava o dalmatinskem ljudstvu. Ko je dvorni vlak v Zagrebu dne 2. t. m. čakal na izmeno lokomotive, je kralj sprejel zagrebskega velikega in mestnega župana ter razne druge odličnjake. V razgovoru o Dalmaciji je kralj izjavil: »Divan narod, pa tudi velika sirotinja. Samo s Korošci se jih je letos izselilo 1200 v Brazilijo. To je izgubljena bitka. Temu se mora odločno napraviti konec!«

— Ljut napad radikala na radičevce. V splitskem listu »Država«, ki je oblasni organ dalmatinskih radikalov, je bivši predsednik dalmatinske pokrajinske vlade in eden izmed najuglednejših radikalov prvakov Dalmacije dr. Uroš Desnica napisal članek »Čist račun, duha ljubavi«, v katerem ljuto napada agrarno politiko Pavla Radića, ministra za agrarno reformo. Očita mu, da povrača dalmatinsko agrarno vprašanje v kaos in močvirje strankarske kalkulacije. Povdarja, da je vodil vedno takemu postopanju radičevcev resolucija osjeških radikalov razumljiva in bo še bolj. Mi samo beležimo.

— »Cillier Zeitung« oziroma njen lastnik in urednik g. Schauer, propal nemški kandidat, nista zdrava, če ne polemizirata z nami. V zadnji številki se v kilometerskem članku jezi nad nami. »Cillier Zeitung« se nam zdi kot ona baba, ki ji niso mogli zavezati jezik, pa so jo vrgli v vodo, a še tam je mignila s prsti nad vodo. G. Schauer se moti, če misli, da ga smatramo vrednega še kake nadaljne polemike, ki je z njim vsakakor zelo neplodna.

— Razpust albanske konstituante. Po sklepu albanskega min. sveta je razpuščena albanska konstituanta. Dan novih volitev bo določen šele z naknadnim ukazom.

— Najdeni utopljenci v Dravi. Na otočku med občinama Bukovci in Stojunci pri Moškajncih je bilo te dni najdeno od Drave naplavljeno truplo nekega utopljence, ki je moral ležati v vodi že kakih 10—14 dni. Star je krog 18—22 let, krog 160 cm visok, šibke postave, okroglega obraza, brez brk, v žametih hlačah, plavi srajci, brez suknje in telovnika, bos. Izgleda, da je iz kmečke ali delavske rodbine. Kdor bi kaj vedel, naj to javi ali žandarmerijski staciji v Moškajncih ali pa kr. policijskemu komisariatu v Mariboru.

— Ukradeni voli. Posestnici Heleni Dobnik z Mute je v noči na 29. sept. bil iz hlevov na njenem posestvu v Vižinji ukrade par dveletnih volčkov zemljeve barve. Eden ima na glavi belo liso. Ukradeni ste tudi obe verigi, na katerih sta bila privezana. Škode je 4000 Din.

— Poslanec Hlinka se umika. Znani vodja slovaških separatistov češkoslovaški poslanec Hlinka, je z ozirom na svojo starost izrekel željo, da ga pri prihodnjih volitvah ne bi stranka več postavila za kandidata za poslansko zbornico, ampak le še za senat. Stranka pa menda ne bo mogla njegovi želji

ugoditi, ker nima zanj nadomestne moči.

— Fuzija dveh poljskih dnevnikov. Oba organa poljske narodno-demokratske stranke »Gazeta Warszawska« in »Gazeta Poranna« sta se 30. sept. fuzionirala in pričela s 1. okt. izhajati kot en list pod naslovom »Gazeta Warszawska poranna«.

— Zdravilišče Topolšica — zavod prve vrste. Z odločbo ministra za narodno zdravje je zdravilišče za zatiranje tuberkuloze v Topolšici pri Šoštanju proglašeno za zavod prve vrste. V njem se smejo pripravljati zdravniki in drugo oseboje za zatiranje tuberkuloze, in zdravniki morejo po dovršenem delovanju v tem zavodu dobiti naziv specialista za tuberkulozo.

— Turške vojne priprave na mejah Mosula. Po vestih iz Angore nadaljuje turška vlada vojaške priprave in se pripravlja očividno na oboroženi konflikt z Anglijo radi mosulskega vprašanja. V slučaju vojne bo imenovan Dževad-paša vrhovnim poveljnikom turških čet. Armada 12 divizij je že koncentrirana na fronti 150 km. Iz Rusije so prilele velike množine vojnega materiala.

— Zaupaj in vedi, da je dobra kakovost pravega gospodinjstva mila »GAZETA« dognana stvar. Stotisočim je neobhodno potrebno, zato se ga poslužuj tudi ti.

Mariborske vesti

Maribor, 3. oktobra 1925

Za našo Koroško

Za veliko manifestacijo za našo Koroško, katere se vrši v nedeljo dne 11. t. m., so priprave v polnem teku. Zbirališče naroda je določeno na Trgu svobode, pred realno in po Vrazovi ulici. Začetek zbiranja ob 8½ uri, na kar odide točno ob 9. uri obhod po Maistrovi ulici do kolodvoru, po Aleksandrovi cesti skozi Gosposko ulico na Glavni trg. Med potjo pozdravi posebna deputacija prvoboritelja za Koroško generala Maistra, na Glavnem trgu pozdravi zborovalce v imenu občine g. župan. Nastopijo razni govorniki v imenu političnih strank, kakor tudi v imenu Matice. Vsa pevska društva pri tem sodelujejo. Natančnejši program se posebej objavi, kjer bode tudi natančno določeno, kje se imajo posamezna društva zbirati.

Opozarjamo narodno občinstvo na prireditve, ki se vrše v petek in soboto dne 9. in 10. t. m. in sicer je v petek Koroški dan, ki ga priredi Prosvetna zveza, v soboto pa akademija v Narodnem domu. Na akademiji govori g. prof. dr. Kovačič, sodelujejo razna pevska društva in Dramatično društvo.

Narodnjaki! Naj bodo ti dnevi posvečeni izključno tej naši narodni zahtevi, naj se v teh dnevih polegajo politične strasti, bodimo in pokazimo, da smo v tem vprašanju složni in vsi kot eden!

Manifestacija mora biti kar najimpozantnejša. Naj ne bode nikjer mlačnega, vsi na plan! Mladina, naš up in naša prihodnost, zavedaj se našega nacionalnega ponosa in naše narodne časti.

Jugoslovanska Matica.

NOCOJ 3. T. M. OB 19. URI VSI V NARODNI DOM NA UMETNIŠKI IN ZABAVNI VEČER DRAMATIČNEGA DRUŠTVA!!

m Predavanje o Siamu. Ljud. univerza priredi v torek 6. t. m. izvenredno predavanje, na katerem bo g. inženjer Lapša Ferdo nadaljeval svoje predavanje o Siamu. — Lepe slike z epidiakopom. — G. predavatelj nam je že znan iz zadnje sezone kot zelo poljuden in zanimiv pripovedač o lepotah in odvijih nah ter bogastvu daljnega Sijama. — Začetek ob 18. uri zvečer v kazinski dvorani.

m Ljudska univerza. V ponedeljek 5. t. m. bo predaval g. dr. Jurečko o fizikalni higijeni. Začetek ob 18. uri (na plakatih napačno).

m O splošni higijeni je predaval snodil v »Ljudski univerzi« oblasni zdravstveni referent g. dr. Jurečko. Predava-

nje je spremljal dvodelni film: »Kako si ohraniti zdravje«. Bil je zanimiv večer, ki je pač zadovoljil številne slušatelje. Film nam je kazal razne vsakdanje zdravju škodljive navade in razvade v domačem življenju. Predavatelj je po uvodnih besedah o higijeni kot znatnosti razložil posamezne važnejše slike in podal za praktično življenje veliko dobrih higienskih mišljajev. Da bi se le oprijeli vseh slušateljev! H koncu se je predvajal film o življenju v mestih, o potrebi gibanja, telovadbe in sporta. Prihodnje predavanje bo v ponedeljek. Predava tudi g. dr. Jurečko.

m Planinci! Zeleno Pohorje Vas kliče! Pohitite v nedeljo dne 4. t. m. k Mariborski koči, da pozdravite naše goste, hrvatske planinare, ki nas tega dne posejijo. Dosedaj jih je prijavljenih 80 in je le želeli, da jim vsaj toliko slovenskih planincev izkaže dolžno pozornost.

m »Cillier Zeitung« kot glasilo gospodov od nemškega »Wirtschaftsvereina«, ki je pa vse drugo poprej nego za »Wirtschaft«, se ne more pomiriti radi ukinitve nemške meščanske šole v Mariboru. V zadnji številki se zaganja v »Našo Stražo«, ki je zadevo tudi primerno osvetila. Ni naša naloga braniti stališče »Naše Straže«, to bo že sama opravila. Moramo pa osvetliti trditve gospodov od »Wirtschaftsvereina« v Cillierci, ki trde, da so za letos spravili za prvi nemški razred 50 otrok. Gospodje so se previdno izognili izjavi, da so to nemški otroci, ker sami dobro vedo, da bi take trditve ne mogli braniti. Gospodje so namreč bili tako prijazni in so pregovorili nekaj renegatov, katerih se naši Nemci poslužujejo (namesto da bi se jih sramovali!) tudi še v Jugoslaviji v svojem političnem donkištvu, da so bili pripravljene vpisati svojo deco v nemški razred. To se pravi, ti renegati so hoteli prodati svojo deco nemškemu molohu in ji tako otežkoti njihovo borbo za obstanek. To je prepredila na podlagi zakonitih predpisov šolska oblast, ki je ugotovila, da so si Nemci hoteli na goljufiv način priboriti zopet nemški meščanskošolski razred. Hinavščina je bila v Avstriji nemško bojno orožje in je še danes. Ziva priča za to je »Cillier Zeitung«.

m Cercle français. Pouk v francoskih kurzih za otroke bo ob ponedeljskih in petkih od 3—4 v čitalnici na gimnaziji, začetek v ponedeljek 5. oktobra; v kurzih za odrasle pa ob torkih in petkih od 6—7 ure v II. nadstropju moškega učiteljskega, začetek v torek 6. oktobra. Prijave se sprejemajo ob zgoraj označenih urah v kurzih samih.

m Pozor, humoristi! Povodom velikega plesa Jugoslovanske Matice bo izšel po lepih tradicijah tržaških narodnih plesov humorističen list, ki bo posvečen v prvi vrsti mariborskim zadevam in osebam. List bo na dostojni višini in lepo ilustriran. Kdor čuti humoristično žilico, prispevati! Sestavki morajo biti kratki in jedrnat, polni zdravega, ne žaljivega humorja. Izbral jih bo poseben redakcijski odbor. Avtorji se naprošajo, da jih oddajo fakturju Mariborske tiskarne g. Strašniku (Jurčičeva ul. 4).

m Iz gostilničarske zadruge. Gostilničarska in kavarnarska zadruga v Mariboru javlja, da je njen predsednik g. Aleksander Klešić odstopil radi bolezni. Posle vodi do novih volitev njegov namestnik g. Žnuderl.

m Akcija za most čez Dravo med Meljem in Pobrežjem? Čujemo, da je z ozirom na važni razvoj industrije in gospodarskega življenja sploh v Melju in Pobrežju s strani obe občini v teku akcija za zgradbo lesenega mostu čez Dravo. Bi bile nedvomno velikega pomena in bo prebivalstvo takšno akcijo toplo pozdravilo.

m Miren dan je bil včeraj za mariborsko policijo. Armatije ni bilo do danes jutraj nobene prijava na 10 v večnoma malenkostnih zadevah.

m Sedemletna koroška je izgubila danes depoldne na Aleksandrovi cesti par novih telovadnih slik. Pisten najditelj se navede, da ga je našel odra v upravi lista ali pri policijskem komisariatu.

V nedeljo 4. oktobra od 8. do 20. ure

naj si vsak ogleda razstavo jesenskih in zimskih novosti v trgovini trvdke
FRANC MASTEK, MARIBOR, GLAVNI TRG 16

m Uradniška menza. Abonnement dnevno 12 Din. Priglasila vsak dan.

m Esperantsko društvo v Mariboru ima v soboto, dne 3. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji Emerski v Aleksandrovi cesti svoj redni občinski zbor s sledečim sporedom: 1. odborovo poročilo, 2. volitev novega odbora, 3. slučajnosti. Prijatelji esperantskega gibanja dobrodošli.

m Pevsko društvo »Luna«. Vinska trgatev dne 3. oktobra pri Kranbergerju v Krčevini se bo začela ob 19. uri. — Vstopnina 8 Din. Glavne točke sporeda: petje, godba, ples, vinska trgatev. — Eventuelni čist dobiček je namenjen za društvene potrebe. Posebna vabila se ne bodo pošiljala, zato so tem potom vsi iskreno vabljeni! 173

m Plesni zavod Pečnik, vljudno naznanja, da začnejo novi tečaji s 6. oktobrom v dvorani Zadržne Gospodarske banke vpisovanje dnevno v stanovanju v Krekovi ulici št. 8. od 11.—12. in 17.—18. ure. 2099

m Vinsko trgatev priredi gasilno društvo v Pobrežju jutri v nedeljo popoldne v gostilni gospe Rojko. Pridite vsi, je godba in ples. 180

m Kavarna mestni park. Ni res, da je zaprta. Odpre se ob 19. uri. Dnevno koncertira prvovrstni Duo Šmid-Hercer od 21. do 2. ure. 2115

m V Grajski kleti danes v soboto veliki koncert vojaške godbe, jutri v nedeljo izbrani program žel. godbe »Drava«. Začetek ob 8. uri. 2118

m Hotel Halbwidel danes nedelja jutranji in večerni koncert z ojačeno godbo Lenzyku. Toči se specialno Silvan-ko vino iz grada Wildhaus ter Götzo-vo pivo. Meščanska kuhinja. 2105

m Kavarna Europa. Dnevno koncertira s petjem ruska kapela Kamarov od 20¼ do 2. ure. 2116

Kino

Dragulji dr. Talmadge-a. »Apolo kino« predvaja do 5. t. m. veliko detektivsko pustolovščino slavnega detektiva Stuart Webbsa. Šest jako napetih dejanj nam slika sledeče: V vili blizu stanovanja Stuart Webbsa najde g. Dodge, lastnik vile, mrtvega neznanca. Stuart Webbs si prizadeva razrešiti tajnost. Z neverjetno spretnostjo najde sled zločincev in ponovno dokaže genialnost svojega poklica. Talmadge, ki je bil vseskozi čudak, je bil lastnik velike zbirke draguljev in biserov. V oporoki je posestnik teh dragocenosti pripomnil, da pripade zbirka onemu od naslednikov, ki jo prvi izsledil. Na prošnjo ge Canter, Talmadge-ove sorodnice prevzame Webbs hišno preiskavo pri dr. Talmadge-u. Njegov pomočnik, mali Bobbi, je mnogo doprinesel k razjasnitvi tajnosti draguljev. Webbs je na prvem obisku v stanovanju Talmadga odkril priprosto a vendar tajinstveno skri vališče biserov, ki so bili spravljani v lupinah orehov. Drugi naslednik umre-

ga bogataša je bil dr. Britting, ki je, ko se je zadeva končala v prid dedičev, zaprosil za roko vdovo Canter in neprecenljivo bogastvo je ostalo nedeljeno. Webbs in njegov pomočnik Bobbi sta z zadovoljstvom prisostvovala zaradi srečnega para.

Seznam članov

odbora za zgradbo spomenika Petru I. Velikemu, Osvoboditelju

Kakor že znano iz proglasa, ki je izšel v pretečenem tednu, se je osnoval odbor, kateri si je nadel nalogo postaviti velikemu kralju dostojen spomenik v našem obmejnem Mariboru.

V naslednjem podajemo seznam častnega odbora:

Častni predsednik: g. dr. Josip Leskovar, župan mesta Maribor. Častni pod-

predsedniki: g. dr. Franjo Lipold, podžupan mesta Maribor, g. dr. Ljudevit Pivko, narodni poslanec, g. pukovnik Sv. Stojadinović komandant mesta, gospod Ivan Vesenjaki, narodni poslanec. Častni odborniki: ga. Anica Aščičeva, g. Berdaj Vilko, trgovec in graščak, g. Boroko Božidar, urednik, g. Bureš Franjo, trgovec, gosp. Cernič dr. Mirko, primarij, g. Dev Oskar, višji sodni svetnik, g. Dimnik Slavoj, učitelj, g. Glaser Viktor, industrijalec, Ruše, g. dr. Gorišek Milan, odvetnik, Sv. Lenart v Sl. Gor., g. Hren Ante, šolski vodja, g. dr. Jančević Franc, minister n. r., g. dr. Jerovšek Anton, ravn. tiskarne sv. Cirila, g. dr. Juvan Alojzij, odvetnik, g. dr. Kac Viktor, zobozdravnik, g. Klobučar Drago, bančni ravnatelj, g. Köchler Alojzij, magistratni ravnatelj, g. Kravos Ivan, obrtnik, g. dr. Kukovec Vekoslav, min. n. r., ga. Ivanka dr. Lipoldova, ga. Marija Majstrova, g. Mahkovec Franjo,

fin. uradnik, g. Pahernik Franjo, inženir in posestnik, Vuhred, g. dr. Pipuš Radoslav, odvetnik, g. Pinter Ferdo, trgovec, g. Pogačnik Hinko, industrijalec, Ruše, g. dr. Ravnik Rudolf, odvetnik, g. Rosenberg Josip, veletrgovec, ga. Stupica Antonja, ravnateljica dekliške mešč. šole, g. Toman Ciril, bančni ravnatelj, g. Tomažič Ivan, šolski vodja, g. Trbojevič Petar, vojaški prota, g. Vidmar Ivan, lekarnar, g. Weigl Vilko, trgovec, g. Zorko Janko, knjigovodja Kreditnega Društva, g. Zupančič Jakob, ravatelj realke, g. dr. A. Žiher, predsednik okrožnega sodišča, g. inž. Milan Lenarčič.

Izvrševalni odbor: Predsednik: gosp. Dušan Petkovič, potpukovnik. Podpredsednik: g. Stanjko Detela, ravatelj Mariborske tiskarne in predsednik Jngosl. Matic. Blagajnik: g. Ante Lavrenčič, prokurist Ljubljanske kreditne banke. Tajnik: g. Samo Ulčakar, višji uradnik. Odbor: g. Dr. Leopold Boštjančič, odvetnik in starosta Sokola, g. dr. Fran Kovačič, profesor bogoslovja, g. Andra Ljubinkovič, upravnik Narodne banke, g. dr. Fran Marinič, zdravnik, g. Vladimir Šlajmer, inženir.

Razdelitev telovadnih ur članstva, naraščaja in dece sokolskega društva v Mariboru.

Oddelek	starost	dnevi	ure	telovadnice	prednjaki
moška deca	6—12 let	sreda petek	15—16	Magdalenska	br. Vodenik
ženska deca	6—12 let	sreda petek	14—15	detto	detto
detto	6—10 let	sreda sobota	14—15	Zriniskega trg	str. Peričeva
detto	10—14 let	torek sobota	16—17	detto	str. Vi. Pl.
moška deca	6—10 let	ponedeljek četrtek	14—15	detto	br. Vel. Sto.
detto	10—14 let	ponedeljek petek	17¼—19	Deška meščanska	br. Lapajne
moški naraščaj	14—16 let	torek četrtek	19—20	detto	br. Janko Dekleva
detto	16—18 let	ponedeljek petek	19—20	detto	br. Mačus
ženski naraščaj	14—16 let	torek četrtek	17¼—19	detto	br. Janko Dekleva
detto	16—18 let	sreda sobota	17¼—19	detto	br. Mačus
detto	16—18 let	sreda sobota	19—20	detto	detto
moški naraščaj	14—18 let	torek četrtek	20—22	detto	br. Jlih
člani	od 18 let	ponedeljek sreda petek	20—22	detto	br. Marčan
članice	od 18 let	ponedeljek petek	19—20	detto	str. Nabergoj

Prijave se sprejemajo neposredno pred vsako uro pri dotičnem vaditelju oddelka.
Zdravo! Prednjaški zbor.

Sokolstvo Sokolskim društvom Mariborske Sokolske župe

Ker nekatera društva naše župe niso bila zastopana po delegatih v nedeljo, 27. septembra, na seji župnega proev zhora, zato podajam tem potom v imenu MSZ navodila za prireditve »Koroškega dne« in sicer za kraje, kjer razen Sok. društva oz. odseka ni korporacije, ki bi tako manifestacijo priredila. Kjer pa jo Sok. društvo priredi skupno z drugimi korporacijami, mu je dana prosta roka, da ta navodila porabi ali ne.

Manifestacija se naj vrši 11. oktobra dopoldan ali zvečer, kakor boljje odgovarja krajevnim razmeram. Spored manifestacije more obsegati te-le točke: 1. Otvorilna beseda staroste ali podstaroste; 2. slavnostni govor, v katerem se primerno pojasni plebiscit (nesrečni cincaovst ljubljanske Nar. vlade in pokrajinske vlade v Zagrebu, optimizem glede naših zahtev napram Avstriji; domišljavost koroških politikov samih, ki so odbili ponudbo Avstrije, da nam odstopi Koroško do Drave; samoprevara ob pripravah k plebiscitu; nekaj tudi neugodno razpoloženje antantnih odposlancev na Koroškem (egolzem zapadnih velesil in »sacro egoismo« Italijanski!)

Po plebiscitu izjava, da oni tisoč, ki so glasovali za Jugoslavijo, ne bodo pozabljeni, dočim faktično so; izjava je bila de facto le platončna, brez praktičnih posledic na oficijelnih mestih. — Edina sredstva, kako sedaj pomagati Korošcem: 1. čim večji denarni prispevek našim obrambnim društvom, 2. čim močnejša udrnitev Jugoslovenstva in Jugoslavije, je edino močno jamstvo za svobodo koroških Slovencev. Vedno nam je z mnogo duha uporabil Pitagorejce, kateri, kakor je znano, ne jejo boba, trdeč, da se v njem skrivajo duše prednikov, — ko se je zaslislalo slabo trkanje na vratih. Nabral je obrvi, kajti pri delu ni prenašal ropota in je izbral ravno radi tega, da ga ne bi nihče motil, pozne nočne ure za svoje delo.

Vendar pristopi k oknu, ga odpre, pogleda na ulico in zagleda v bledem mesečinem somraku mrtvo Ginevro, zagnjeno s srjaco.

V trenutku je Messer Francesco pozabil na Platona in Aristotela, zaloputnil je z oknom tako hitro, da Ginevra ni mogla izpregovoriti niti besede, in pričel je šepetati »Ave Maria« ter se križati v praznovornem strahu, ravnotaku kakor Mencia.

Hitro se je umiril in sram ga je bilo lastne bojazljivosti. Spomnil se je, kaj pravita o pojavljanju duše aleksandrijske neoplatoe Proklus in Porfirijust, da se demoni, bitja med nehom in zemljo, pojavljajo včasih z dobrim namenom, da bi prerokovali, včasih s slabim, da bi strašili ljudi. Oni se oblačijo v prozorna telesa, ki ličijo na nekoga od mrtvih, a so po mnenju nekaterih iz vleznega zraka, zgoščenega od mraza, a po mnenju drugih iz one ognjene, brezbarvne in prozorne snovi, iz katere sestojijo tudi nižje organske duše, razumna in nerazumna bitja, ki žive na zemlji. (Koniec sledi.)

Nedeljski podlistek: Ljubezen močnejša od smrti

Florentinska novela iz XV. stoletja.

D. S. Merežkovski. (Prevel —ob).

— Mencia, ali slišiš? — reče stric in poslušaj napeto.

— Veter. Ne gram nikamor. Saj ste me že itak trikrat pošiljali.

— Kakšen veter? Nekdo trka. To je sel. Pojdi hitro in odpri!

Debela Mencia je lezla leno po strmem lesenem stopnišču navzdol, dočim ji je stric Mateo, dvignivši svetiljko nad glavo, svetil.

— Kdo je? — vpraša služkinja.

— Jaz sem... jaz... Ginevra Almieri.

— je odgovoril slab glas pred vrati.

— Gesu! Gesu! Bog boji z nami! — je zastokala Mencia; kolena so se ji pričela šibiti in da ne bi padla, se je morala oprijeti ograje stopnišča. Messer Matteo je prebledel in čudo, da ni spustil svetiljke iz rok.

— Mencia, Mencia, odpri hitro — je protila Ginevra. — Pusti me, zebe me, rada bi se segrela... Reci stricu, da sem jaz...

Neglede na svoje tolstotelo, je služkinja zbežala po stopnišču tako, da so ji stopnice zaškripale pod nogami.

— Lep je ta sel! Res ste ga pričeka-

li! Rekla sem vam, messer Matteo, leži-

te in spite, kot vsi dobri kristjani... Ah, ah, ah! Zopet trka, čujte, — in kako zdihuje uboga dušica, kako žalostno. — Bog, usmili se in reši nas, grešnike! — Sveti Lavrencij, prosil za nas Boga!

— Poslušaj, Mencia, — je dejal stric negotovo — jaz bom šel in pogledal, kaj je. Kdo ve, mogoče...

— Tega bi še bilo treba, — je kliknila Mencia in ploskala z rokama, — kako ste se namah odunačili! Ali hočete na drugi svet? Nikamor ne greste, sedite in glejte, da se nam ne pripeti še kaj hujšega.

Mencia je vzela s police blagoslovljeno vodo in poskropila zunanja hišna vrata, stopnišče, kuhinjo in celo messera Mattea. Ni se več prepirala, ampak se je resno pokoril služkinji, misleč, da ve ona bolje, kako se mora postopati z duhovi. A Mencia je glasno izgovarjala zakletev:

— Blagoslovljena duša, pojdi v Bogom, — mrtvi k mrtvim. Naj te Bog umiri v bivališču pravičnih.

Ko je Ginevra slišala, da jo imajo za mrtvo, je vedela, da ne more ničesar več pričakovati. Vstala je s praga, kamor je padla vsled utrujenosti in se odzibala dalje, da poišče pribežališče.

Komaj premikajoč odvevane noge, je prišla na sosedni trg, kjer je stala hiša njenega moža, messera Francesca delli Agolanti.

Tajnik florentinske Signorie je pisal istodobno v latinskem jeziku dolgo fi-

lozofsko poslanico svojemu prijatelju v Milanu, Muzzi delli Uberti, ki je bil ravnotako velik častilec klasičnih Muz, kakor on. To je bil popoln bogoslovski traktat z naslovom: »Razmotrivanja o neumrljivosti duše povodom smrti moje ljubljene žene Ginevre Almieri«. — Messer Francesco je primerjal Aristotelov nauk s Platonovim, pobijajoč mnenje Tomaža Akvinskega, ki je trdil, da se sklada filozofija Stagiričanova z dogmami katoliške cerkve o rajju, peklu in vceah; messer Francesco pa je z mnogimi jasnimi in duhovitimi silogizmi dokazoval, da nauk Aristotela, ki je bil prikrit skeptik in ateist, nikakor ni soglasen z onim krščanske vere, ampak da je nauk velikega častilca bogov — Platona — krščanski veri bolj soroden.

Z ravnim plamenom je sijala medena svetiljka, obešena nad gladko, nagujeno desko udobne pisalne mize z mnogimi predali za papir, črnilo in peresa. Svetiljka je predstavljala Tritona, ki objema Okeanido, kajti messer Agolanti, se je držal v vseh malenkostih vsakdanjega življenja lepih starodavnih vzorov. Na dragocenem pergamentu starega Timaea, nežnem kakor svila, a trdem kakor slonovina, se je svetila zlata vijačeta, ki je prikazovala ples golih amorov ali angelov z venci rajskega cvetja.

Messer Francesco je ravno prišel z bogoslovnega stališča razlajljati nauk o neumrljivosti ali selitvi duš, pri čemer

bodi pred očmi Gospa sveta, kakor je bilo Srbom Kosovo. Kosovska ideja je prinesla Srbom izpolnitev njihovih nacionalnih aspiracij, gosposvetska jo mora prinesiti koroški Sloveniji. Predlog za resolucijo, ki se naj pošlje zunanjemu ministru. 3. Možne recitacije: V Rožu (Ivan Albrecht), Gospa sveta (Cv. Golar), Vrbsko jezero (Ant. Medved). 4. Možen dramski prizor: Knez Volkun (Ant. Aškerc, Junaki). 5. Možne pesmi: karakteristična koroška narodna »Gorčez izaro« in »Pesem koroških Slovencev«. 6. Eventualno živa slika.

Upam, da ne bo kraja, kjer živi Sok. društvo ali odsek, a kjer bi ne bilo manifestacije za Koroško. 10. oz. 11. okt. se mora zaslišati naš glas preko mej! Zdravo! — Zupni prosvetar.

—□—

Tovarišem obrtnikom in trgovcem

Vedno naglašamo, da moramo skrbeti za svoj naraščaj. Podvzeli smo v to svrhu že mnogo in imeli za to tudi že velike stroške. Opažam pa, da se večkrat izpreveda kaka prilika, ki bi jo mogli izrabiti v prid našemu naraščaju, našim vajencem. Taka prilika, ki je vrh vsega še brezplačna, je telovadba pri Sokolskem društvu. Veseli me, da morem ugotoviti, da je že lepo število takih moštrov oz. šefov, ki te prilike niso izpregledali; a še večje je žal število onih, ki so to storili.

Nekateri tovariši obisk telovadbe svojim vajencem celo prepovedujejo. Da se to godi na škodo vajencev in s tem na škodo vsega našega stanu, tega pa ne pomislijo. Nočem se podčrtati, kaj pomeni telovadba za razvoj telesa; da je tudi ročnemu delavcu potrebna za vsestransko pravilno rast njegovega telesa, to lahko slišite od vsakega zdravnika. Poleg tega pa imajo fantje, ki telovadijo v Sok. društvu, velike prednosti v vzgojnem oziru; tu imajo priliko naučiti se lepega vedenja, tu izvedo marsikaj koristnega, tu pridejo v stik z naobraženimi in — lahko rečem — celo z visoko naobraženimi ljudmi. Ko dopolnijo 18. leto, postanejo potem člani in lahko si je misliti, kaj morejo pridobiti v obveščanju s takimi, zlasti ako je obveščanje tako bratsko, kakor je v sokolski telovadnici. Vse drugače bo torej vedel nastopiti napram strankam pomočnik in pozneje mojster, ki je že kot vajenec prišel v sokolsko družbo, nego tak, ki te prilike ni imel. Ne zamudite zato sedaj ob začetku nove sezone poslati svoje vajence k sokolski telovadbi, ki se vrši ob torkih in četrkih zvečer v realni telovadnici, ker bo to v korist vajencev in s tem vsega našega stanu. — Vadiatelj.

—□—

o Prednjaški zbor Sokolskega društva v Mariboru ima svojo redno sejo v soboto dne 3. mesto v torek dne 6. okt. Dnevni red nujen! Na sejo naj pridejo tudi vsi vodniki in vodnice oddelkov naraščaja in dece! Na svidenje! — Nam. načelnika.

Proti odebelosti „Vilfanov čaj“

deluje s kolosalnim uspehom samo kar priznavajo vsi strokovnjaki. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah!! Proizvaja: Kem. pharm. laboratorij Mr. D. VILFAN, Zagreb, Ilica 204. A. 1448

13letni vlomilec

Halid Turčilo zopet na dolu.

Pred štirinajstimi dnevi smo pisali o 13letnem vlomilecu Halidu Turčilu v Sarajevu, ki je bil že nešteto krat kaznovan bodisi sodnijsko ali policijsko. Nedavno je vlomil v trgovino nekega trgovca in mu pokradel za 2000 Din blaga. Policija ga je izsledila in ga predala sodniji.

V pondeljek zjutraj je prijavil trgovec železnine M. Čosić, da je vlomljeno v njegovo trgovino in da je ukradenih 8000 Din gotovine. Detektiv, ki so pričeli zadevo takoj preiskovati, so dognali, da je vlomilec zlezal na dva metra visok zid, šel po zidu do strehe male hišice in skozi podstrežje prišel na podstrežje sosednje trgovine. Iz stropa je iztrgal desko ter se spustil skozi odprtino v trgovino. Ko je opravil svoj posel, se je vrnil po isti poti nazaj. Sledovi so spominjali na malega Halida. Detektiv ga je našel na cirkusnem trgu, kjer se je vozil na izposojenem kolesu. Ko so ga preiskali, so našli pri njem 1500 Din. Halid je tatvino priznal, a na vprašanje: kje ima ostali denar? — je odgovoril, da je srečal prijatelja, ki je bil gol in bos, a poleg tega še lačen. — Halid mu je kupil obleko in ga pogostil v gostilni, kjer sta izpila ½ litra žganja.

Mali Halid, pokvarjen kakor je, bo popolnoma propadel, ako se ne podvza-

mejo gotovi koraki. Sodnija ga radi tatvin in vlovov kaznuje le z zapornim nekaj dni, ker se njegovo početje sodi po § 5. in se smatra le za prestopnik. Halidu bi pomagala edino prisilna delavnica, kjer bi se mu posvetilo mnogo pažnje, kajti če ostane pri tem in če s tako drznostjo nadaljuje svoj poklic, bo postal tip pravega apaša in jako nevarnega vlomilca pred katerim ne bodo varni niti najmodernejši denarni zavodi. —el.

„Andjelijo, dušo!“

Sličica s splitske kavarne.

V kavarno »Danica« v Splitu je prišel neki orožnik in sedel za mizo. Natakarija Andjelija Dakanin pristopi k njemu in ga vpraša, s čim mu naj postreže. Toda orožnik je razprostrl roke in zakričal še predno je Andjelija dokončala vprašanje:

»Andjelijo dušo, tu si mi! Dolgo sem trpel, te iskal in te končno našel. Nikdar več se ne razideva.«

»Ne, jaz ne grem s tabo,« mu je odgovorila Andjelija. Na ta odgovor je potegnil orožnik revolver in ga naperil na prebledelo natakarijo. V kavarni je nastala panika in ljudje so bežali, se gnetli, padali, skakali drug preko drugega.

»Z mano pojdeš — ali pa pod zemljo.« Če je tako, grem rajše s tabo. Samo potrpi, da se preoblečem. Potem pojdeva v moje stanovanje.«

Zvita natakarija se je oddaljila v drugo sobo in zaprosila nekega gosta, naj gre po stražnika, ki se naj skrije na njenem stanovanju. Ko se je preoblekla, je pritrčala prišla orožnika Branka Popovića pod roko in ga odpeljala v stanovanje. Kmalu nato potrkala nekdo na vrata in Andjelija hiti odpirati. V sobo stopi policijska patrula, preišče Branka in mu odvzame revolver in nož. Pri zaslišanju je Branko izjavil, da sta živel z Andjelijo v konubinatu in da mu je potem, ko se nista več razumela, ušla. Dalje je pripovedoval, da ne more brez nje živeti in da jo je po trimesečnem iskanju vendar iztaknil. Glede revolverja je izjavil, da ga je prinesel zase, da se ubije, če Andjelija ne pojde z njim. Policija ga je obdržala v zaporu in preiskuje zadevo še nadalje.

Sport in narodnost

Praške »Lidove Noviny« objavljajo pod naslovom: »Nekaj, česar ne smemo pozabiti« zanimiv dogodek iz graških športnih krogov. Ko je izvedel štajersko koroški »Turnverband«, da se namerava udeležiti lahkoatletskega mitinga v Grazu tudi češka rekorderja v teku, člana »Židenic« v Brnu, Vohralik in Strništa, je vložil pri GAK protest z motivacijo, da ne sme pripustiti v časih najhujšega zatiranja Nemcev na Češkoslovaškem, imenovana dva Čeha k startu. Neumestnemu ugovoru je GAK odgovoril v »Grazer Tagblattu«: »Ne moremo izpremeniti niti dejstva, da morajo živeti na Češkem milijoni Nemcev — še manj pa njih usode. Edina možnost izboljšati življenje naših soplemenjakov in vobče edina možnost za skupno delo-

vanje dveh sosednih narodov je medsebojno spoštovanje na podlagi obojestranskega razumevanja.

Smo namreč mnenja, da smo dolžni po naših močeh doprinesiti k spravi, ne da bi se ozirali na raziranja »Turnverbanda«. V svesti smo si, da zasejemo s tem sicer drobno, toda dragoceno zrno za poznejšo pravičnost.«

»Lidove Noviny« pravijo h koncu: »Ta velika žrtve za širjenje sportne ideje, ta časten, vzorno sportni čin našega društva v Grazu ne sme ostati pozabljen in nepo plačan.« —el.

Gospodarstvo

»Kje imajo najvišjo obrestno mero?»

Te dni je »Frankfurter Zeitung« objavila zanimivo statistiko o službeni in privatni obrestni meri v posameznih državah. Značilno je, da Jugoslavija sicer ni med državami z najvišjo oficijelno obrestno mero (Jugoslavija 6%. Anglija 5%, Švica 4%, Španska 5%, Norveška 6%, Danska 7%, Francija 7%, Finska 9%, Čehoslovaška 7%, Italija 7%, Nemčija 9%, Avstrija 10%, Ogrska 9%, Rumunija 6%), pač pa ima najvišjo povprečno privatno obrestno mero (Jugoslavija 20%, Anglija 5½—6%, Švica 6—7%, Španska 6½—8%, Norveška 7½%, Danska 8½%, Francija 8—11%, Finska 10—11%, Čehoslovaška 10½%, Italija 11—12%, Nemčija 13—14%, Avstrija 14—16%, Ogrska 16—18%, Rumunija 17—18%). Ogromna razlika med oficijelno in privatno obrestno mero je znamenje nezdružljivih kreditnih razmer v naši državi. Naravno je, da trpi pod tem vse naše gospodarsko življenje.

g Sladkanje letošnjega vinskega mošta. Veliki župan mariborske oblasti je z ozirom na to, da je radi trajnega deževnega vremena pričakovati v kvalitativnem oziru večinoma slabši vinski pridelek, izdal dovoljenje na podlagi § 5. vinskega zakona z dne 12. aprila 1912, da smejo vinski producenti sladkati vinski mošt z 2%—4% (2—4 kg na 100 l) mošta navadnih grozdni vrst, ki imajo izpod 14%, in onih finejših vrst, ki imajo izpod 17% sladkorja. Sladkor, ki se rabi v ta namen, mora biti popolnoma čist, brez vsakih primesi. Prepovedano je rabiti rjavi (ameriški) sladkor. Raztopiti se sme sladkor le v vinskem moštu in naj se doda po močnosti še kinečemu moštu. Ker je to dovoljenje splošno, odpadajo (v mariborski oblasti) prošnje vinskih producentov za sladkanje ter tudi prijave o izvršenem sladkanju.

»Enotni cenovnik za trte v vseh državnih kmetijskih napravah jeseni 1925 in spomladi 1926 je določilo ministrstvo za poljedelstvo in vode, oddelek za vinogradništvo in sadjarstvo. Po tem cenovniku stane 1000 ključev ameriške trte I. vrste 100, druga 35 Din; 1000 korenjakov (sajenk) I. 250, II. 75 Din; 1000 cepičev (zrelh) 1500 Din; 1000 ključev domače trte 80 Din.

g Žitni pridelek naše države. Poljedelsko ministrstvo objavlja sledečo statistiko našega žitnega pridelka: 22.403.000 mtst pšenice, 2.140.000 mtst rži, 4.000.000 mtst ječmena in 3.861.000 mtst ovs. Na pram lamski žetvi smo letos pridelali 52,0% več pšenice, 22,5 odst. več pšeničev (zrelh) 1500 Din; 1000 ključev domače trte 80 Din.

To je veselje, taka pena!

Kdor uporablja »GAZELA« milo, ima prijetno delo in je hitro golov. Jaz ne perem nikdar z drugim kakor z »GAZELA« milom.

Kultura in umetnost

x Mladinski list »Zvonček«. Izšla je prva številka »Zvončka« letnika 1925-26. Odslej bo namreč list izhajal v 10 zvezkih in sicer v mesecih september pa do junija. Že prva številka je res nadvse lepo opremljena in tudi po vsebini zelo zanimiva. Na prvem mestu prinaša pesnitev »Ljubljana« našega priznanega mladinskega pisatelja in pesnika E. Gangla. Dalje vsebuje že ta številka začetek povesti »Kocljeva osveta« izpod peresa priljubljenega pisatelja J. Vandra. Povest bo izhajala v celotnem tekočem letniku. Zanimivo je opisan tudi naš kraljevi Beograd po stricu Pavletu. Dalje vsebuje ta številka še več drobnih povesti in spisov, ki bodo gotovo ugajali našim malčkom. Ne manjka v listu niti privlačnega dela »Pouk in zabava« niti priljubljenega »Kotička Dobropolskega«. Že po prvi številki sodeč bo ta letnik vreden vrstnik vsem svojim predhodnikom. Naročnina je znižana letos na 25 Din letno. Ne moremo dovolj priporočati ta najboljši mladinski list in naše geslo bodi: V nobeni napredni hiši ne sme manjkati »Zvonček«. Starši, segajte pridno po njem!

x »Novo Sunce«, mesečnik za znanstveno proučevanje supernormalnih psihičnih fenomenov, prinaša v svoji dvojni 5. in 6. številki pestro vsebino, ki jo bodo z zanimanjem brali vsi, ki se interesirajo za te pojave. Uredništvo in upravnštvo lista je v Osijeku I, Kapucinska ul. 8.

x Planinski vestnik. Izšla je 10. številka »Planinskega vestnika« z bogato vsebino: Dom na Krvavu, Prirodni gaj Likke, Mount Logan, Kanadski Mt. Everest — premagan, Na gomili moča in Triglav o Binkošti. Ista številka prinaša tudi lepo sliko: Dolina Triglavskih jezer po zimi.

x Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Lj. Zvona« v Ljubljani. Deveta in deseta številka septembra in oktobra prinašata E. Adamičev daljši, zelo učinkoviti mešani zbor »Kresovale tri devojke« na O. Zupančičevo besedilo, dalje dve posrejeni harmonizaciji jugoslovenskih narodnih pesmi »Suzno oko moje«, »Vozila se šajka« Josipa Brnobića in E. Adamičev moški zbor s sopranskim solom »Mara v jezeru«. — Skladbam sta priložena vabilo na slavnostni koncert »Ljubljanskega Zvona« dne 5. oktobra t. l. in propekt za novo v založbi pevskega zbora Glasbene Matice izšlo Pevsko vadnico Fr. Marolta. »Zbori« ki bodo drugo leto izhajali povečani z literarno prilogo, se sami priporočajo.

x Dr. Fr. Zbaničnik, žrtve. (Prosveti in zabavi 10. zvezek). V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Tiskovna zadruga v Ljubljani razpošilja pravkar 10. zvezek leposlovne zbirke »Prosveti in zabavi«, ki obsega dr. Zbaničnikovo povest »Žrtve«. Dejanje svoje velezanimive povesti je zajel pisatelj iz resničnega življenja v Sloveniji, ko je bila strašna, maščevalna, do mozga nemoralna oblastnost slovenske klerikalne stranke na vrhuncu in ko je bilo politično življenje najbolj divje in sirovo. Takrat je bila Slovenija polna žrtve klerikalizma, ki je brez sramu zlorabljal cerkev, prižnico, spovednico in celo monstranco za teroriziranje slovenskega ljudstva. Kot leposlovec je objektivno stigmatiziral ostudne izreke v takratnem našem političnem življenju in pokazal zle posledice brezvestne gospodarske in kulturne borbe klerikalizma za ves narod in tudi za vse druge stranke. Povest »Žrtve« ima torej resnično zgodovinsko ozadje, a pisatelj se ne omejuje le na golo zunanje dogodbe nego gleda tudi v duše oseb, ki nastopajo bodisi kot napadalci bodisi kot njih žrtve. Glavne osebe so bojevit župnik in župan na eni ter pošten mizar in njegova naivna pobožna hči Manica. Oba zadnja dva postaneta žrtvi klerikalne brezvestnosti. Spričo tragedije, ki jo doživlja oče in hči, ki sta naslikana z veliko ljubeznijo in v vseh duševnih borbah, je vse drugo dejanje skoraj postranskega pomena. Povest »Žrtve« je vzvišena nad vsako strankarstvo in ima veliko etično in estetično vrednost, je pisana jako spretno ter v prav lepem slogu in jeziku. Zato se nadejamo, da najdejo »Žrtve« mnogo hvaležnega čitateljstva.

Razno

PREOKRET V AVIJATIKI?

Iz Londona poročajo, da je prispel iz Sidneya kapetan Robert, ki bo razkazal in obrazložil svoj izum v avijatiki. Iznal je način, na podlagi katerega se bodo aeroplanski motorji gonili s plinom, ki bo nastajal radi počasnega segrevanja nekega prahu. Kapetan Robert trdi, da dovoljuje njegov izum upo-

rabo težjih in močnejših motorjev, ki bodo gnani z večjo sigurnostjo in bodo dosegli brzino do 900 km na uro. Če se obnesejo poizkusi mladega Avstraleca, potem bomo v kratkem doživeli velike izpremembe v avijatski tehniki.

Zakaj so ženske lepše od moških?

Neki angleški zdravnik je obelodanil svoja opazovanja o vzrokih, radi katerih so ženske lepše od moških. Ta opazovanja, izvršena na tisočeststo ženskih cellega sveta in najrazličnejših ras, so privedla do zaključka, da je edini vzrok ženske lepote v lahkotnem fizičnem naporu, ki ga ona vrši. Resno učenje, premočno intelektualno udejstvovanje, neprestane skrbi in drugo, deluje kvarno na lepoto. Da utemelji svojo trditev, podaja tipično primeri. V Indiji je neko plemo z imenom Zaro pri katerem so uloge žene in moža zamenjane. Pri njih

napravijo ženske ženično ponudbo, upravičeno s plemenom in delajo težka dela, dočim moški lenarijo. Tako tolmači angleški zdravnik svojo trditev o vzrokih lepote, kajti Zaro plemo ima lepe moške, a grde ženske.

PRVA STAVKA V ZGODOVINI.

Prvi in največji štrajk kar jih beleži zgodovina je štrajk Judov v Egiptu pod vodstvom Mojzesa in Arona. V mnogih točkah je omenjeni upor sličen današnjim štrajkom. Mojzes in Aron sta stopila pred Faraona kot delegata hebrejskih seljakov, da jim dovoli versko svečanost v bližnjem gozdu. Toda odgovor Faraona je bil strog in je ukazoval paznikom, da ne sme tega dne nihče zapustiti dela in da morajo celo naložiti Hebrejcem več dela. Ker mirnim potom ni bil dosežen sporazum, so našli izhod iz teže situacije v tem, da so proglasili

generalni štrajk in milijon Hebrejcev je zapustil delo in orodje.

r Jeklo starih narodov. Nek angleški kemik se je izrazil nedavno pred strokovnjaki v izdelovanju železa, da današnjim industrijalcem ni uspelo izdelovati jekla, ki bi po kakovosti odgovarjalo jeklu starih narodov. V izkopih pri Riechborough-u na Angleškem, kjer so imeli Rimljani važno pomorsko bazo Rutupial, so našli raziskovalci razne predmete, med katerimi se je nahajal tudi velik žebelj. Železo, iz katerega je bil žebelj, je bilo sila odporno, posebno proti rji in je daleko vzdržnejše od današnjega jekla. Drugi primer, ki priča o boljši kakovosti starih kovin, je v delhijskem stebri (Indija), ki je iz železa in še popolnoma ohranjen kljub temu, da je star nad 1600 let.

r Statistika o muhah. Profesor Howard, ameriški prirodoslovec, je izračunal, da ima muha, ki se izleže 15. aprila do 30. septembra, ogromno potomstvo 336 trilionov muh. Seveda morajo biti vse ličinke zdrave in vse muhe morajo dočakati 30. sept. Do tega potomstva je prišel na ta način: Iz 2 muh prve generacije nastane 120 muh druge generacije, ki imajo 7200 potomcev. Tretja generacija izleže 320.000 muh, a te že 25.920.000. Šesta generacija šteje že 1.550.200.000 članov, ki izležejo celih 93.312.000.000. Generacij je po Howardem računu v času od 15. aprila do 30.

septembra devet in šteje zadnja veliko število: 336 trilionov muh. Če vzamemo, da je vsaka teh muh dolga 1 cm, potem bi tvorila daveta generacija, če bi vse njene člane postavil v vrsto, živo verigo dolgo 3.360 milijonov kilometrov t. j. 20kratno oddaljenost zemlje do sonca.

r Univerza — lastnik petrolejskih vrelcev. Vsenčilišče v Teksasu je res moderen zavod in odlični industrijski podjetnik. Na zemljišču tega vsenčilišča so nedavno odkrili petrolejske vrelce. Vsenčilišče je to izkoristilo in dalo navrtati 20 studentov od katerih daje vsak 100 dolarjev mesečno. Toda ker je področje in okolica vsenčilišča bogato na nafti, pripravljajo še nadaljna vrnanja in dohodki univerze bodo z vsakim dnem večji. Vsled tega lahko mirno trdimo, da bo ta prosvetni zavod kmalu najbogatejši na svetu. Sigurno pa je, da je to vsenčilišče najoriginalnejši znanstveni zavod na svetu; kajti dvomimo, da bi se kak podoben zavod bavil s produkcijo česarkoli.

r Čudni zakoni. V Minesotti (U. S. A.) se je poročil 20letni mladenič z 92 let staro gospodično. V Chicagu živi zakonski par: mož star 27 let, a žena 95. Vendar se zgodi čisto tudi obratno, to se pravi, da poroče stari Metuzalemovi let mlada dekleta. Tako ima nek 78letni starček 15letno ženo, drugi 81letni ženo staro 18 let, a oni 88tih let 22letno soprogo. Brezdvoma so ameriške statistike najzanimivejše.

Postelja z vlotkom se poceni proda. Naslov v upravi. 2110

Sobe s souperabo kuhinje išče s poročence brez otrok. Ponudbe na „Marstan“.

Najcenejše in najboljše blago dobite tudi proti mesečnemu plačilu v trgovini Ivan Penko, Gosposka 46. 1958

Denarnice, šolske torbice, mape in jermene za knjige, nahrbtnike kakor tudi različne kovčke in torbice za potovanja priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova 13.

Strojna pletarna M. Vezjak, Vetrinjska ul. 17, izvršuje vsa v stroke spadajoča dela iz domene volne, svile in bombaža. Delo: rute (robci) 20-40 Din veste 25-45 Din, ipoce 30-80 Din jumper 20-40 Din, nogavice, nove, 10 Din, podpletenje 7 Din. 1434

Slike za legitimacije Fotografije Japelj, Aleksandrova cesta 25, „Trgovski dom“ vhod na dvorišču. 2062

Koncipienta in izurjeno steno grafično sprejme dr. R. Pipuš, Maribor. 6920

Najugodnejša posojila in obrestovanje hranilnih vlog pri Kreditni in stavbeni zadrugi „Mojmir“, Rotovski trg. 2111

800 ali več m² zemljišča, pripravnega za zidanje vile, ob glavni cesti blizu gl. kolodvora, po ceni na prodaj. Naslov se izve v upravi „Tabora“. 2101

Raznovrstne obleke za velikega moža za oddati. Vprašajte Levstikova ulica 29, v pritličju vrata 3. 2103

Uradnik verziran v knjigovodstvu, bilancist, korespondira v več jezikih, išče za popoldanske ure primerne zaposlitve. Naslov v upravi. 2107

Lepa soba se takoj odda v Vildourajnerjevi ul. 16/II. 2108

Lep vrt, 3 orale, 10 minut oddaljen od mesta, se takoj proda. Naslov v upravi. 2109

Zamenjam stanovanje, sestojee iz sobe in kuhinje na Koroški cesti, s stanovanjem 2 sob ali ene velike. Vprašati Frankopanova ulica 20/I., Marjeric. 2118

Energičen trgovec, po možnosti železninar, se sprejme v dobro podjetje kot poslovodja. Pogoji do 50.000 Din kaveje, tudi udeležba mogoča. Ponudbe pod „Baker“ pošto-ležeče Maribor. 2102

Stanovanjska borza „Marstan“ išče: človeška srca z malo prostora za otroke in reže brez strehe, zamenjavo stanovanj tudi za Pluj-Maribor, več manjših hiš (vil) za takojšnjo vselitev (tudi bližina mesta). 2112

Dobro ohranjen koncertni klavir prodam. Naslov pove uprava „Tabora“. 2100

2113

Svarilo!

Opozarjam vsakogar, da mojemu sinu Jos. Petek na moje ime ne da niti denarja niti kaj drugega, ker ne prevzamem nobene plačilne obveze. Posebno pa opozarjam na to p. t. gostilničarje.

Petek Andrej, trgovec, Maribor, Koroška cesta št. 17

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge 12
Zavese
Blago za pohištvo
Posteljno perje
po izredno nizkih cenah v zalogi pohištva
Karol Preis
Maribor
Gosposka ulica št. 20
(Pirchanova hiša)
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Higijenična brivnica se vsem slejem priporoča. Postrežba čista, prvovrstna. Dijaki imajo ob sobotah in dan pred praznikom popust. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva 9. 1938

Tvrda
Anica Traun
Maribor, Grajski trg 1
nudi
rokavice
nogavice
čevlje
moške klobuke
kravate itd.
po najnižjih cenah

VesMariborgovori
da se pri Vicelnu najsolidnejše in najbolj kupuje posodo, kuhinjsko kakor emailirano, pločevinasto težko, znamke „Herkules“ in lahke vrste celoslovaškega proizvoda, nadalje vilito železno, emailirano, pločevinasto, prvovrstno aluminjevo posodo iz najboljših tovarn ter stekleno, porcelanasto in kamenito robno, kakor tudi vse druge kuhinjske potrebščine A. Vicel, Maribor, Glavni trg 5.

Iščem stanovanje
obstoječe iz 4-5 sob, s pritliklinami za najemnika, ki ni zaščiten po stanovanjskem zakonu. Ponudbe na upravo lista pod „Odvetnik“ 2033

VRTNARJA
z večletno prakso iščem za svoj mali park, zmognega vrtnarstva, sadjarstva in vzgoje cvetja. Stalna plača, stanovanje in popolna oskrba, eventualno tudi procenite od prodaje cvetja. Reflektiram samo na zanesljivo, solidno in marljivo moč od 30-40 let staro, brez družine. Nastop takoj. Ponudbe z navedbo plače prosim na: Zlatariju Ant. Radič, Split. 2092

Na obroke!
Manufakturo in konfekcijo, obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice proti ugodnemu odplačevanju na obroke dobite edine-le pri tvrdki
DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI
družba z o. z.
MARIBOR - TATTENBACHOVA ULICA 2 1991

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo
KARO - čevlje
Lastne delavnice. — Solidne cene.
MARIBOR, Koroška cesta št. 19
Le najboljše in najcenejše! 1745

ČRNI PREMOG
kosovec 4500—4800 kalorij, brez žvepla, brez žlindre, izgoreva popolnoma, samo 5% pepela po kalorični vrednosti najcenejši
Ugljenik peklenica Karlo Vargazon k. d. Mur. Središče. — Glavno zastopstvo:
Bož. Guštin, Maribor, Aleksandrova cesta 51
Telefon 136 Skladišče: Cankarjeva ulica 24 Telefon 136 2119

1^a SVEŽA SLANINA
od hrbta in mast od pitanih prešičev. Svinjski naravni zrezki. Nürnberške klobase za pečt, kakor tudi vse vrste svežega in prekajenega mesa in klobas, dnevno po najnižji ceni pri
RUDOLF WELLE, prekajevalnica mesa in tovarna klobas
Krčevina pri Mariboru, prodajalnica: Gosposka ulica št. 23.
2094

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE
V MARIBORU
Sprejema vloge na tekoči račun po dogovorjeni obrestni meri, za katere jamči tudi Mestna hranilnica kot taka in končno celo mesto z vso davčno močjo. 980
Podrobnejše informacije je dobiti v društveni pisarni, palači Mestne hranilnice, to je Orožnova ul. 2, pritličje na levo.